Valiokunnan lausunto TaVL 4/2026 vp– U 74/2025 vp

Talousvaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mukaan lukien puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mukaan lukien puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma (U 74/ 2025 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- kehittämispäällikkö Jonna Lehtinen, työ- ja elinkeinoministeriö
- EU-erityisasiantuntija Johanna Kaunisvaara, valtioneuvoston kanslia
- erityisasiantuntija Miikka Paajavuori, valtiovarainministeriö
- johtava asiantuntija Riikka Astala, työ- ja elinkeinoministeriö
- Helsingin kaupungin elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva, Kuutoskaupungit (kuusi suurinta kaupunkia)
- Vice President, International Affairs and Policy Janica Ylikarjula, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
- johtava asiantuntija Joanna Tikkanen, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- asiantuntija Sampo Seppänen, Energiateollisuus ry
- varatoimitusjohtaja Johanna Sipola, Keskuskauppakamari
- talouspolitiikan ja metsäekonomian asiantuntija Emil Lemström, Metsäteollisuus ry
- erityisasiantuntija Olli Klemola, Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry
- johtaja, Toimialat ja liiketoiminnan jatkuvuus Helena Soimakallio, Teknologiateollisuus ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:
- ympäristöministeriö
- Suomen Akatemia
- Business Finland Oy
- Suomen Kuntaliitto
- Lääketeollisuus ry

Hyväksytty
3.1

- Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
- Suomen Yrittäjät ry
- valtiotieteen tohtori Vesa Vihriälä

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:
- Sailab – MedTech Finland ry

Viitetiedot

Talousvaliokunta on antanut asiassa E 73/2025 vp lausunnon TaVL 45/2025 vp.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Euroopan kilpailukykyrahasto on osa vuoden 2027 jälkeistä monivuotista rahoituskehystä koskevaa pakettia, ja sen tavoitteena on yhdistää nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen 14 yksittäistä rahoitusohjelmaa tai -välinettä yhden kehyksen alle, jotta voidaan vahvistaa Euroopan kilpailukykyä kriittisissä teknologioissa ja strategisilla aloilla. Asetusehdotus kuuluu seuraavan EU:n rahoituskehyksen 2028—34 (MFF) kokonaisuuteen. Komissio on antanut siitä ehdotuksensa 16.7.2025, ja Suomen kantoja MFF-ehdotukseen on muodostettu selvityksessä E 73/2025 vp. Tällä Euroopan kilpailukykyrahastoa koskevalla U-kirjelmällä täydennetään näitä kantoja.

Valtioneuvoston kanta

Suomen kantoja komission ehdotukseen EU:n seuraavaksi rahoituskehykseksi vuosille 2028–2034 on muodostettu selvityksessä E 73/2025 vp, jossa nyt kyseessä olevan ehdotuksen näkökulmasta olennaisia kirjauksia ovat seuraavat:

Komission ehdottama kokonaistaso on liian korkea. Hallitusohjelman mukaisesti Suomi katsoo, että EU-budjetin taso tulee säilyttää kohtuullisena välttäen Suomen nettomaksuosuuden kasvua. Suomi pitää tärkeänä, että tulevaa rahoituskehystä tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena.

Suomi pitää välttämättömänä EU-rahoituksen painopisteiden priorisointia ja korostaa Suomen tavoitteiden arviointia kokonaisvaltaisesti ja strategisesti. On välttämätöntä löytää taso, joka ei kasvattaisi maksutaakkaamme kohtuuttomasti, mutta mahdollistaisi keskeiset painotukset, kuten puolustuksen ja kilpailukyvyn vahvistamisen, ja turvaisi merkittävimpiä saantojamme, kuten maatalouden rahoituksen.

Komission esittämät rahoituskehysehdotuksen yleiset painopisteet ovat kannatettavia ja yhdensuuntaisia Suomen EU-avaintavoitteiden kanssa. Suomi korostaa rahoituksen kohdentamista nykyistä vahvemmin keskeisimpiin poliittisin prioriteetteihin kuten puolustuksen ja kilpailukyvyn vahvistamiseen.

Valiokunnan lausunto TaVL 4/2026 vp

Suomi korostaa, että muuttuvassa toimintaympäristössä rahoituskehyksen joustavuutta tulisi lisätä, jotta kehyskauden aikana kyettäisiin oikea-aikaisesti ja tehokkaasti vastaamaan mahdollisiin kriiseihin ja muihin ennakoimattomiin tarpeisiin, mukaan lukien mahdollisten uusien painopisteiden rahoittaminen.

Suomi kuitenkin korostaa, että em. toimet tulisi toteuttaa siten, että löydetään riittävä tasapaino yhtäältä joustavuuden ja toisaalta ennakoitavuuden ja kurinalaisen budjetoinnin periaatteen välillä.

Suomi tukee kehyksen rakenteen yksinkertaistamista ja rahoitusohjelmien määrän vähentämistä yhdistämällä politiikkasektoreita ja ohjelmia laajemmiksi kokonaisuuksiksi. Suomi korostaa, että yksinkertaistamisen tulee ulottua myös toimeenpanoon hallinnollista taakkaa välttäen.

Suomi korostaa vakiintuneesti kansallisen osarahoituksen merkitystä EU-toimissa.

Suomi tukee komission ehdotusta kasvattaa kilpailukykyrahoitusta merkittävästi.

Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ohella avoimen kilpailun ja hankkeiden korkean laadun tulisi olla lähtökohtana myös kilpailukykyrahaston rahoitukselle.

Suomi tukee komission ehdotuksen lähtökohtaa tukea kilpailukyvyn kannalta keskeisiä hankkeita tarvittaessa perustutkimuksesta aina markkinoille pääsyyn saakka. Suomi kiinnittää huomiota lukuisiin yksityiskohtiin, joita tulee selventää neuvottelujen kuluessa.

Suomi pitää oikeana lähtökohtana komission ehdotusta kilpailukykyä tukevien ohjelmien yhdistämiseksi yhdeksi laajaksi kokonaisuudeksi. Suomi pitää myös tarkoituksenmukaisena, että kilpailukyvyn vahvistamiseksi voitaisiin tarjota monimuotoista tukea, kuten avustuksia ja lainoja sekä niin kutsuttua sekamuotoista rahoitusta hankkeiden eri vaiheissa.

Suomi korostaa erityisesti rahoitustakausten merkitystä riittävän yksityisen rahoituksen vipuvaikutuksen aikaansaamiseksi.

Suomi tukee komission tavoitetta yksinkertaistaa menettelyjä etenkin pk-yritysten rahoituksen saatavuuden näkökulmasta.

Suomi katsoo, että puolustus- ja kaksikäyttötarkoituksiin kohdennettavan rahoituksen merkitystä tulisi painottaa laajasti kilpailukykyrahoituksessa.

Suomi pitää tarkoituksenmukaisena puolustustutkimuksen ja -kehittämisen sisällyttämistä osaksi tulevaa kilpailukykyrahoituksen kokonaisuutta. Suomi tukee komission ehdotusta avaruuden ja puolustusasioiden kokoamista yhdeksi kokonaisuudeksi.

Suomi tukee komission ehdotusta kasvattaa huomattavasti puolustusta tukevan rahoituksen määrää tulevassa rahoituskehyksessä.

Suomi on avoin erilaisille rahoitusratkaisuille Euroopan kokonaisturvallisuuden vahvistamiseksi.

Suomi tukee puolustusrahoitusratkaisuja, joilla tosiasiallisesti vahvistettaisiin Euroopan puolustusta. Suomen tavoitteena on, että tukea suunnataan nimenomaisesti itäisen etulinjan maille.

Suomi pitää muun muassa tekoälyratkaisuja, suurteho- ja kvanttilaskentaa, siruteknologiaa sekä 6G-teknologiaa keskeisinä murrosteknologioina, joita tulisi tukea tulevassa rahoituksessa. Tähän kytkeytyen EU-rahoituksen kohdentamisessa tulisi huomioida myös EU:n digitaalisen infrastruktuurin kehittämiseen ja kyberturvallisuuteen liittyviä tarpeita.

Liittyen kilpailukykyrahoitukseen Suomi tunnistaa kansallisten, maansisäisten verkkojen kehittämisen merkityksen Euroopan kilpailukyvylle, mutta korostaa rahoituksen markkinaehtoisuutta. EU:n rahoituksella tulisi myös vahvistaa ja edelleen kehittää EU:n globaalia johtajuutta kierto- ja biotaloudessa sekä biopohjaisissa ratkaisuissa.

Suomi korostaa ruokaan, luonnonvaroihin, ilmastoon ja ympäristöasioihin liittyvän tutkimuksen merkitystä osana kilpailukyvyn ja kestävän bio- ja kiertotalouden edistämistä EU:ssa. Jatkossa maaseudun kehittämistä edistäviin toimiin tulisi hyödyntää laaja-alaisesti rahoitusta, esimerkiksi hyödyntämällä myös kilpailukykyrahastoa ja Horisontti Eurooppa -ohjelmaa.

Ennallistamistoimiin liittyen Suomi korostaa mahdollisuutta hyödyntää laaja-alaisesti eri välineitä ennallistamistoimien rahoitukseen.

Suomi katsoo, että rahoituskehyksellä tulisi jatkossakin tukea EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamista komission esityksen mukaisesti.

Suomi pitää perusteltuna rahoituksen lisäämistä puhtaaseen siirtymään EU:n kilpailukyvyn ja omavaraisuuden vahvistamiseksi.

Varautumisen osalta Suomi katsoo, että EU-rahoitusta tulisi olla mahdollista kohdentaa jäsenvaltioiden varautumistoimiin nykyistä laajemmin huomioiden kuitenkin jäsenvaltioiden ensisijainen toimivalta asiassa.

Kokonaisuudesta:

Valtioneuvosto tarkastelee komission ehdotuksen yksityiskohtia osana rahoituskehyksen kokonaisuutta ja tarkentaa kantaansa neuvottelujen edetessä. Suomen lopulliset kannat muodostetaan neuvottelujen loppuvaiheessa muodostumassa olevan kokonaisuuden perusteella Suomen kokonaisetu huomioiden.

Komission ehdotusten rahoituksen mitoitukseen otetaan kantaa erikseen osana rahoituskehysneuvottelujen kokonaisuutta.

Edellä mainittuja valtioneuvoston kantoja täydennetään tällä U-kirjelmällä seuraavasti:

Valtioneuvosto pitää ehdotettua yhden kilpailukykyrahaston mallia perusteltuna ja pitää tärkeänä, että yhdistetyistä ohjelmista säilyisi niiden globaalia kilpailukykyä edistävät elementit

myös tulevassa kilpailukykyrahastokokonaisuudessa. Erityisesti kilpailukykyrahaston ja Horisontti Eurooppa -ohjelman tulisi muodostaa mahdollisimman vaikuttava, selkeä ja toimiva kokonaisuus.

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan komission ehdottamat neljä politiikkaikkunaa ovat rajauksiltaan ja sisällöltään oikeansuuntaisia. Valtioneuvosto katsoo, että kilpailukykyrahaston kaksikäyttöpainotus on perusteltua koko rahastossa. Valtioneuvosto katsoo, että uudessa ohjelmarakenteessa tulisi säilyttää vakaa ja pitkäjänteinen rahoitus myös kilpailukyvyn, turvallisuuden ja resilienssin näkökulmasta poikkileikkaaville kokonaisuuksille.

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan EU:n strategisen kilpailukyvyn ja sitä tukevan unionin rahoituksen tulisi perustua unionin omien vahvuuksien edelleen kehittämiselle ja markkinaehtoisille ratkaisuille.

Valtioneuvosto katsoo, että hankkeiden ja rahoituksen kohteiden valinta tulee ensisijaisesti perustua avoimeen kilpailuun ja laatuun sekä vaikuttavuuteen globaalin kilpailukyvyn ja teollisuuden uudistamisen näkökulmasta.

Valtioneuvosto korostaa, että kilpailukykyrahastossa ja sen toimeenpanossa keskeistä on yksityisen rahoituksen mobilisointi sekä yritysten ja tutkimustoimijoiden yhteistyön hyödyntäminen. Täten vahvistettaisiin strategisia investointeja sekä edistettäisiin globaalisti kilpailukykyisimpien ja innovatiivisimpien yritysten kasvua. Valtioneuvosto painottaa pk-yritysten pääsyn edistämistä toimitusketjuihin ja yritysten tasapuolisten toiminta- ja kilpailumahdollisuuksien varmistamista.

Valtioneuvosto katsoo, että rahaston toimenpiteet ja rahoitusta koskevat säännöt tulisi määritellä asetuksessa riittävän selkeästi ja näkee tarpeen täsmentää erityisesti käytettäviä instrumentteja, rahoituskriteereitä ja -periaatteita sekä budjettijakaumaa neuvottelujen edetessä. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että erityisesti EU:n teknologia-alan edelläkävijöille suunnatut instrumentit ovat toimivia ja lisäarvoa tuottavia.

Valtioneuvosto katsoo, että olisi tarkoituksenmukaista vahvistaa jäsenvaltioiden roolia kilpailukykyrahaston toimeenpanossa. Tämän osalta jäsenvaltioille tulisi mahdollistaa riittävät vaikutusmahdollisuudet rahoituksen kohdentamiseen.

Valtioneuvosto katsoo, että IPCEI-hankkeiden tulisi olla pääosin jäsenmaiden rahoittamia. Mahdollisen EU:n lisärahoituksen tulee perustua hankkeiden laatuun, ei esimerkiksi maantieteelliseen tasapainoon.

Valtioneuvosto katsoo, että jatkovalmisteluissa tulisi kiinnittää huomioita komissiolle ehdotetun säädösvallan ja täytäntöönpanovallan siirron tarkoituksenmukaisuuteen, laajuuteen ja oikeasuhtaisuuteen.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti komission ehdottamien nopeutettuihin ja kohdennettuihin poikkeustoimiin rahoitusta kohdennettaessa. Mahdollisia poikkeuksia voitaisiin tarkastella avoimesti hyvin poikkeuksellisissa, esimerkiksi puolustukseen liittyvissä

kysymyksissä. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että kilpailukykyrahaston strategisten hankkeiden lopullista määrittelyä koskevat vastuut ovat selkeitä.

Valtioneuvosto katsoo, että asetuksen valmistelussa ja EU-varojen käytössä tulisi seurata EU:n varainhoitoasetuksen mukaisia menettelyjä ja periaatteita.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti komission ehdottamaan taannehtivasti myönnettävään rahoitukseen ja korostaa, että poikkeusmenettelyillä myönnettävälle tuelle tulee olla vahvat perusteet ja selkeästi määritellyt myöntämismenettelyt. Taannehtivaa rahoitusta voisi tapauskohtaisesti tarkastella puolustusinvestointien osalta, mutta tämän osalta tarvitaan lisäselvitystä.

Valtioneuvosto pitää valtiontukisääntöjen kunnioittamista ja kansallisia osarahoitusvaatimuksia tärkeinä elementteinä, kun tarkastellaan kansallisen ja EU:n kilpailukykyrahoituksen kokonaisuutta. On tärkeää, etteivät rahoituksen kohdentuminen ja sen kriteerit johtaisi haitallisiin heijastusvaikutuksiin EU:n valtiontukipolitiikassa eikä sisämarkkinoiden toiminnassa. Valtioneuvosto kuitenkin suhtautuu avoimesti siihen, että kilpailukykyrahastoon sisältyvää puolustustutkimusrahoitusta voitaisiin tietyissä poikkeuksellisissa tilanteissa toteuttaa ilman kansallista osarahoitusvaatimusta.

Valtioneuvosto painottaa budjettitakausten ja muiden ei-avustusmuotoisten rahoitusinstrumenttien osuutta kilpailukykyrahastossa.

Valtioneuvosto korostaa, että Euroopan investointipankki (EIP)-ryhmän, muiden sijoittajien, jäsenvaltioiden ja komission roolijaon tulisi olla mahdollisimman selkeä. Valtioneuvosto pitää tarkoituksenmukaisena painottaa EIP-ryhmän roolia kilpailykykyrahaston osana olevan InvestEU-välineen toteutuskumppanina.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että tulevan rahoituskehyksen mahdollisia alkaviin ja skaalausvaiheen yrityksiin kohdistuvia rahoitusinstrumentteja, kuten InvestEU-välinettä, tulisi suunnata nykyistä laajemmin vivuttamaan yksityisiä pääomasijoituksia. Valtioneuvosto katsoo, että näin vahvistettaisiin yritysten riskirahoituksen saatavuutta innovaatioiden kehittämiseksi ja edelleen kasvun mahdollistamiseksi.

Valtioneuvosto katsoo, että EU:n kriittisen infrastruktuurin ja erityisesti merenalaisen infrastruktuurin suojelu ja korjaaminen sekä niihin käytettävät teknologiat ovat tärkeitä EU:n energiaturvallisuuden ja resilienssin vahvistamisessa ja niiden kehittämisessä tulisi hyödyntää EU-tason toimia.

Valtioneuvosto tunnistaa, että osaaminen on keskeinen tekijä niin työelämän kuin yhteiskunnan uudistumiskyvylle, ja vaatii vahvaa poikkihallinnollista yhteistyötä ja panostusta. Valtioneuvosto suhtautuu kuitenkin varauksellisesti sellaisiin uusiin rakenteisiin, jotka lisäävät hallinnollista taakkaa.

Politiikkaikkuna 1) Puhdas siirtymä ja teollisuuden hiilestä irtaantuminen

Valtioneuvosto korostaa panostuksia puhdasta siirtymää edistäviin toimiin osana Euroopan strategisen kilpailukyvyn vahvistamista. Valtioneuvosto yhtyy komission näkemykseen, että puhtaan siirtymän edistäminen avaa kestäviä tuotteita ja ratkaisuja tarjoaville yrityksille merkittäviä kasvumahdollisuuksia ja vahvistaa eurooppalaisen elinkeinoelämän ja teollisuuden kilpailukykyä ja vähentää tuontiriippuvuutta.

Valtioneuvosto painottaa kilpailukykyrahastossa markkinaehtoista ja teknologianeutraalia lähestymistapaa, jossa markkinalle annetaan mahdollisuus hakea ilmasto- ja luontohaittojen vähentämiseen tehokkaita ratkaisuja.

Valtioneuvosto korostaa, että hiilineutraalin teollisuuden toteutumisen vaatima uudistuminen ja tulevaisuuden kilpailukyky edellyttävät investointeja uuteen teknologiaan, teknologian kehittämiseen ja valmistukseen sekä monipuolisiin, sektorirajat ylittäviin liiketoiminta- ja innovaatioekosysteemeihin. Ratkaisuja tulisi hakea tavoilla, jotka uudistavat teollisuutta ja vähiten vääristävät sisämarkkinoiden toimintaa ja kilpailua.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti komission esittämään lähestymistapaan, jolla määriteltäisiin soveltamisalaksi tietyt teknologiat ja strategiset hankkeet, sillä valittu tapa ei huomioisi teknologista kehitystä. Valtioneuvosto korostaa, että kaikkia puhtaan energiatuotannon mahdollistavia teknologioita tarvitaan siirtymässä kohti ilmastoneutraaliutta.

Valtioneuvosto korostaa tarvetta kasvattaa riskirahoitusta erityisesti puhtaan siirtymän hankkeiden ensimmäisen kaupallisen vaiheen investointeihin ja skaalausinvestointeihin. Riskirahoituksen kohdentamisessa tulisi painottaa investointeja, joiden toteutuminen edistäisi uuden tiedon ja osaamisen tai arvoketjujen syntymistä ja jotka eivät olisi vielä kaupallisesti kannattavia.

Valtioneuvosto katsoo, että EU:n strategisen kilpailukyvyn ja päästövähennysten kannalta on tärkeää ohjata jatkossakin EU-rahoitusta liikenteen vähähiilistämiseen ja käyttövoimamurroksen edistämiseen.

Politiikkaikkuna 2) Terveys, bioteknologia, maatalous ja biotalous

Valtioneuvosto katsoo, että EU:n rahoituksella tulisi vahvistaa ja edelleen kehittää EU:n globaalia johtajuutta kierto- ja biotaloudessa sekä biopohjaisissa ratkaisuissa. Valtioneuvosto korostaa erityisesti korkean jalostusasteen kierto- ja biotalouden ratkaisuja sekä ratkaisuja, jotka vähentävät riippuvuutta tuotavista fossiilisista polttoaineista sekä tehostavat luonnonvarojen käyttöä.

Valtioneuvosto pitää kannatettavana, että kilpailukykyrahastossa tunnistetaan ruokaturvan varmistaminen, ja rahoituksen kautta voitaisiin osaltaan vahvistaa maatalous-, kalastus- ja metsäalan sekä maaseutu- ja rannikkoalueiden kilpailukykyä ja kestävyyttä. Valtioneuvosto korostaa metsäpohjaisen biotalouden ja ruokasektorin innovaatioiden ja tuotteistamisen mahdollisuuksia.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että nykyisen LIFE-ohjelman mukaisia toimia voitaisiin rahoittaa myös osana kilpailukykyrahastoa. Valtioneuvosto katsoo, että puhtaaseen siirtymään liittyviä strategioita edistettäisiin tehokkaasti kilpailuun perustuvilla kehittämishankkeilla.

Valtioneuvosto korostaa terveysteknologioiden merkitystä uusille innovaatioille ja kasvulle sekä lääketeollisuuden kilpailukyvyn vahvistamista. Tämän osalta keskeistä on digitalisaation, uusien teknologioiden ja datan täysimääräinen hyödyntäminen.

Valtioneuvosto tunnistaa, että osana Euroopan kilpailukyvyn ja kokonaisturvallisuuden vahvistamista kansanterveyden edistäminen on yksi keskeinen tekijä vastattaessa geopoliittisen toimintaympäristön muuttuviin haasteisiin.

Politiikkaikkuna 3) Digitaalinen johtajuus

Valtioneuvosto painottaa, että politiikkaikkunan toimien tulisi edistää digitaaliteknologioiden ja datatalouden kautta tapahtuvaa elinkeinorakenteen ja talouden uudistamista unionin globaalin kilpailukyvyn ja kasvun edistämiseksi. Valtioneuvosto katsoo, että kilpailukyvyn vahvistamiseksi tarvitaan toimia eri toimialojen uudistumiseen. Valtioneuvosto tunnistaa, että datatalouden edistäminen on keskeistä tuottavuusvaikutuksien kasvattamiseksi.

Valtioneuvosto korostaa, että EU:n digitaalinen johtajuus, teollisuuden uudistuminen ja teknologisen omavaraisuuden vahvistaminen edellyttävät investointeja erityisesti murrosteknologioihin, kuten tekoälyratkaisut, suurteho- ja kvanttilaskenta, siruteknologia, 6G sekä terveys- ja hyvinvointiteknologiat.

Valtioneuvosto kiinnittää huomiota kvanttiteknologian ja suurteholaskennan suureen merkitykseen EU:n strategisen kilpailukyvyn kannalta ja Suomen kyvykkyyksiin näissä teknologioissa.

Valtioneuvosto yhtyy komission näkemykseen, että Euroopan digitaalinen omavaraisuus vaatisi panostuksia kriittiseen digitaalisen infrastruktuuriin, ohjelmistoihin ja palveluihin sekä näiden toimintavarmuutta ylläpitäviin ja kehittäviin ratkaisuihin.

Valtioneuvosto katsoo, että olisi tärkeää kehittää eurooppalaisia digitaalisia arvoketjuja. EU:n olisi investoitava ratkaisuihin, jotka vahvistavat Euroopan dataomavaraisuutta ja edistävät eurooppalaisella datalla tuotetun arvon jäämistä eurooppalaisten hyödyksi.

Eurooppalaisella rahoituksella tulisi kehittää unionin kilpailukykyä ja huoltovarmuutta edistäviä omia kyvykkyyksiä, kuten eurooppalaisia kyberturvallisuusteollisuuden ratkaisuja etenkin kriittisillä toimialoilla. Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti korkean riskin laitetoimittajien rajaamiseen hakukelpoisuuden ulkopuolelle.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että kilpailukykyrahasto ja Globaali Eurooppa -väline täydentäisivät toisiaan tarkoituksenmukaisesti vahvistaen EU:n digitaalista suvereniteettia. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että digitalisaatio- ja teknologiakysymyksiä käsiteltäisiin

läpileikkaavasti ja pitää tärkeänä turvallisten ja luotettavien digitaalisen yhteyksien edistämistä EU:n lisäksi myös kolmansissa maissa.

Politiikkaikkuna 4) Resilienssi ja turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruustoiminta

Valtioneuvosto pitää esitetyn kilpailukykyrahaston keskeisenä tavoitteena Euroopan puolustuksen vahvistamista teollisuuspoliittisten tavoitteiden ohella.

Valtioneuvosto tukee komission esitystä hyödyntää EDIP-ohjelman rakennetta kehitettäessä puolustustoimia kilpailukykyrahaston osana.

Valtioneuvosto pitää keskeisenä jäsenvaltioiden tukemista EU-välineillä puolustusteollisen pohjan vahvistamisessa sekä sotilaallisen huoltovarmuuden ja liikkuvuuden kehittämisessä. Lisäksi riittävän rahoituksen kohdentaminen rajat ylittäviin tutkimus- ja kehittämistoimiin on tärkeää. Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen rahoittaa suorituskykyjen koko elinkaarta.

Valtioneuvosto korostaa, että EU-rahoituksella tulisi kehittää EU-jäsenvaltioiden asevoimien yhteistoimintakykyä, puolustusteollisuuden valmiuksia ja puolustuksen resilienssin kehittämistä.

Valtioneuvosto pitää keskeisenä unionin itäreunan turvallisuuteen vaikuttavien toimien vahvistamista. Neuvotteluiden tässä vaiheessa EDPCI-hankkeiden (European Defence Projects of Common Interest) valmistelussa valtioneuvosto painottaa unionin itäisen reunan puolustamiseen kuten maataistelukykyyn ja avaruuteen liittyvien suorituskykyjen kehittämistä.

Valtioneuvosto tukee EUDIS-ohjelman (EU Defence Innovation Scheme) perustamista osana resilienssi, turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruus -politiikkaikkunaa. Valtioneuvosto pitää tärkeänä edistää toimia, jotka vauhdittaisivat puolustusalan innovaatiosykliä ja mahdollistaisivat innovaatioiden käyttöönoton.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että puolustusteollisuuden erityispiirteet ml. hanke- ja tietoturvallisuus otettaisiin riittävällä tavalla huomioon asetuksessa.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti komission minimivaatimukseen kolmen jäsenvaltion osallistumisesta hankekonsortioihin.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti esitettyyn puolustusteolliseen neuvoa-antavaan johtokuntaan ja erityisesti sen toimivaltaa ja suhdetta puolustusteolliseen ohjelmakomiteaan. Valtioneuvosto katsoo, että mikäli johtokunta asetettaisiin, sen tulisi huomioida olemassa olevat jäsenvaltioiden suorituskykyjen kehittämisen välineet ja vältettävä päällekkäisyyksiä jo olemassa olevien rakenteiden kanssa.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että yhteisiin uhkiin vastaamiseksi jatketaan EU:n puolustusmateriaaliyhteistyön syventämistä samanmielisten kumppaneiden kanssa hyödyntäen mm. turvallisuus- ja puolustusyhteistyökumppanuuksia.

Valtioneuvosto tukee ehdotusta, jonka mukaan puolustusalan kehittämishankkeita rahoittaville jäsenvaltioille tulisi lähtökohtaisesti myöntää pääsyoikeus hankkeiden tulosaineistoon.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti ehdotukseen lähtökohtaisesti rajoittaa EU-rahoitettujen hankkeiden tulosten siirtoa EU:n ulkopuolelle viennin ollessa puolustus- ja avaruusteollisuuden kasvun näkökulmasta keskeistä.

Valtioneuvosto korostaa, että EU:n avaruusjärjestelmien tulee jatkossakin olla kaksikäyttöisiä siviilijärjestelmiä, jotka huomioisivat puolustustoimijoiden tarpeita. Valtioneuvosto kannattaa avaruuteen liittyvien kykyjen kokoamista yhteen resilienssin, turvallisuuden ja puolustuksen kehittämisen kanssa.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että kilpailukykyrahaston toimilla kannustettaisiin avaruusteollisuutta ja -toimijoita innovatiivisuuteen, mikä vahvistaisi toimialan kilpailullisuutta ja tukisi yritysten toimintaedellytyksiä.

Valtioneuvosto pitää ehdotettuja uusia avaruustoiminnan elementtejä tarpeellisina. Lisäksi valtioneuvosto korostaa EU:n avaruusohjelman puitteissa rakennettujen keskeisimpien kyvykkyyksien jatkuvuutta sekä yhteisen avaruustilannekuvan kehittämistä.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että politiikkaikkunan tavoitteiden toteuttamiseksi kilpailukykyrahastosta voitaisiin myöntää rahoitusta myös yhteiskunnan kriisivarautumisen ja huoltovarmuuden turvaamiseen kannalta merkittäviin hankkeisiin

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

Komissio antoi 16.7.2025 ehdotuksen Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta osana vuoden 2027 jälkeistä EU:n monivuotista rahoituskehysehdotusta. Ehdotuksen taustalla ovat Mario Draghin raportti Euroopan kilpailukyvystä ja komission tiedonanto EU:n kilpailukykykompassista, jonka mukaisin toimenpitein pyritään vauhdittamaan EU:n talouskasvua. Puheenjohtajamaa Kypros tavoittelee asiassa osittaista yleisnäkemystä yleisten asioiden neuvostossa kesäkuussa 2026.

Kilpailukykyrahasto yhdistelee neljätoista nykyisen rahoituskehyksen ohjelmaa tai -välinettä yhden kehyksen alle ja kattaa kaikki rahoitusmuodot avustuksista pääomainstrumentteihin. Myös EU:n päästökauppatuloilla rahoitettava Innovaatiorahasto tuotaisiin osaksi uutta kilpailukykyrahastoa. Kilpailukykyrahasto olisi EU:n teollisuuspolitiikan tavoitteiden ja investointien ensisijainen väline, ja sen tavoitteena on vahvistaa Euroopan kilpailukykyä erityisesti kriittisissä teknologioissa ja strategisilla aloilla. Teollisuuspoliittisten tavoitteiden ohella se pyrkii vahvistamaan Euroopan puolustusta.

Talousvaliokunta pitää valtioneuvoston tavoin ehdotusta kilpailukykyrahaston perustamisesta kannatettavana. Oikein toteutettuna kilpailukykyrahasto on tehokas keino vahvistaa EU:n

kilpailukykyä ja talouden tuottavuutta, vähentää riippuvuuksia kriittisillä aloilla ja kriittisissä teknologioissa sekä mahdollistaa innovaatiokuilun pienentämisen suhteessa keskeisiin kilpailijamaihin. Lisäksi kokoamalla rahoitusohjelmia yhdeksi laajemmaksi kokonaisuudeksi voidaan estää unionin varojen pirstaloitumista useisiin päällekkäisiin ohjelmiin.

Talousvaliokunta on aiemmin ottanut kantaa tuleviin EU:n rahoituskehyksiin yleisellä tasolla lausunnossaan TaVL 45/2025 vp— E 73/2025 vp sekä asiaan liittyvästä ennakkovaikuttamisesta lausunnossaan TaVL 14/2024 vp — E 31/2024 vp ja katsoo, että näissä lausunnoissa esitetyt perusnäkökohdat ovat edelleen ajantasaisia ja muodostavat taustan myös nyt esitettäville arvioille.

Komissio esittää kilpailukykyrahastolle 362,3 miljardin euron rahoitusta (vuoden 2025 kiintein hinnoin). Tähän summaan sisältyy myös Horisontti Eurooppa -ohjelman budjetti, joka on 154,9 miljardia euroa (vuoden 2025 kiintein hinnoin). Lisäksi kilpailukykyrahaston puhdasta siirtymää ja teollisuuden hiilestä irtautumista tavoittelevan 1. politiikkaikkunan mukaisiin toimenpiteisiin on käytettävissä erilliseen innovaatiorahastoon päästökauppatuloista kerätty rahoitus, jonka suuruus on noin 35 miljardia euroa. Talousvaliokunta tukee valtioneuvoston tavoin komission ehdotusta kasvattaa merkittävästi kilpailukykyrahoituksen osuutta EU:n rahoituskehyksestä.

Kilpailukykyrahasto muodostuu neljästä politiikkaikkunasta, jotka ovat 1) puhdas siirtymä ja teollisuuden hiilestä irtautuminen, 2) terveys, bioteknologia, maatalous ja biotalous, 3) digitaalinen johtoasema sekä 4) resilienssi, turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruus. Talousvaliokunta yhtyy valtioneuvoston kannassa ja useissa asiantuntijalausunnoissa esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan ehdotettujen politiikkaikkunoiden sisällöt ovat oikeansuuntaiset ja vastaavat hyvin sekä teknologioihin pohjautuvien kasvualojen uudistumistarpeita ja suomalaisten toimijoiden vahvuuksia.

Keskeisten ehdotusten arviointia

Kilpailukykyrahaston ja Horisontti Eurooppa -ohjelman rajapintaan liittyvät kysymykset

Komission ehdotuksen mukaan kilpailukykyrahasto ja Horisontti Eurooppa -ohjelmat ovat jatkossakin erillisiä ohjelmia, mutta kilpailukykyrahaston ja Horisontti Eurooppa -ohjelman II pilarin kilpailukykyteemojen välillä olisi tiivis kytkös. Valiokunta katsoo, että Horisontti Eurooppa - ohjelman ja kilpailukykyrahaston kytkeminen toisiinsa ehdotetulla tavalla muodostaa näistä rahoitusohjelmista aiempaa selkeämmän ja vaikuttavamman kokonaisuuden sekä mahdollistaa hankkeiden rahoittamisen tutkimusvaiheesta markkinoille pääsyyn saakka. Näin voidaan myös tehokkaammin edistää talouden tuottavuuden ja EU:n kilpailukyvyn kannalta kriittisten tuotteiden ja teknologioiden kehittämistä sekä niiden tuotannon skaalaamista ja kaupallistamista.

Euroopan keskeinen ongelma on jo pitkään ollut vahvan tutkimustoiminnan heikko hyödyntäminen, minkä seurauksena innovaatioiden kaupallistaminen ja teollinen skaalaus on tapahtunut pitkälti Euroopan ulkopuolella. Tämän niin sanotun kuolemanlaakson ylittämistä pyritään helpottamaan mahdollistamalla nykyistä sujuvampi ja nopeampi rahoituspolku

tutkimuksesta tuotantovaiheeseen. Innovaatioiden markkinoille pääsyä ja kaupallistamista tukeva kilpailukykyrahaston rahoitus täydentää hyvin myös Suomen kansallista TKI-rahoitusta, koska kansallisessa rahoituksessa lisäpanostukset kohdistuvat erityisesti tutkimus- ja kehitystoimintaan.

Avoin kilpailu ja korkea laatu rahoituksen myöntämisen perusteina

Talousvaliokunta pitää valtioneuvoston ja asiantuntijalausuntojen tavoin erittäin tärkeänä, että kilpailukykyrahaston rahoituksen lähtökohtana ovat avoin kilpailu ja hankkeiden korkea laatu. Komission ehdotuksen perusteella ei ole aivan selvää, millaisiksi arviointikriteerit muodostuvat, koska rahoituksen kohteet, arviointikriteerit ja rahoitusprosentit on tarkoitus määritellä myöhemmin erikseen komission valmistelemissa työohjelmissa. Valiokunta toteaa, että Suomen pitää jatkoneuvotteluissa pyrkiä varmistamaan, että kilpailukykyrahaston rahoitus perustuu avoimeen kilpailuun ja korkeaan laatuun. Laatuperusteisuus rahoituksen perusteena tulisi myös selkeästi kirjata kilpailukykyrahastoa koskevaan asetukseen. Lisäksi on huolehdittava siitä, että hankkeiden vaikuttavuutta arvioidaan yhtenäisin kriteerein ja että jäsenmaat sitoutuvat hankkeisiin, joihin ne ovat saaneet rahoitusta kilpailukykyrahastosta ja joita ne ovat sopineet rahoittavansa.

Talousvaliounta korostaa, että EU:n globaalia kilpailukykyä ja talouden tuottavuutta voidaan parantaa kilpailukykyrahaston avulla vain, jos rahoitus kohdennetaan parhaille hankkeille. Horisontti Eurooppa -ohjelman kanssa yhdenmukaiset arviointikriteerit myös mahdollistaisivat aidosti rahoituksen jatkumon tutkimuksesta markkinoille pääsyyn saakka ja parantaisivat rahoituksen ennakoitavuutta. Lisäksi selkeät ja ennakoitavat rahoituskriteerit vahvistavat yritysten investointi- ja innovaatiotoiminnan edellytyksiä, houkuttelevat paremmin yksityistä pääomaa sekä mahdollistavat rahoituksen laajemman hyödyntämisen myös uusille toimijoille, startupeille ja kasvuyrityksille. Avoin kilpailu ja laatuperusteisuus rahoituksen myöntämisen kriteereinä hyödyttäisivät suomalaisia toimijoita, koska Suomessa on kärkitason osaamista lähes kaikilla kilpailukykyrahaston painopistealoilla.

Murrosteknologioiden merkitys kilpailukyvylle, mukaan lukien Bioteknologiat, terveysteknologiat ja biotalous

Suomen kannassa korostetaan keskeisten murrosteknologioiden merkitystä EU:n kilpailukyvyn näkökulmasta sekä tarvetta kehittää EU:n rahoituksella EU:n globaalia johtajuutta kierto- ja biotaloudessa sekä biopohjaisissa ratkaisuissa. Suomen kannassa tuodaan myös esiin terveysteknologioiden keskeinen merkitys innovaatioille ja kasvulle sekä tarve vahvistaa lääketeollisuuden kilpailukykyä.

Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että jatkoneuvotteluissa muiden murrosteknologioiden ohella korostetaan bioteknologioiden ja terveysteknologioiden keskeistä merkitystä EU:n kilpailukyvyn ja talouden tuottavuuden mahdollistajina. Kehittyneen bioteknologian ja terveysteknologian avulla voidaan myös vähentää EU:n ulkoisia riippuvuuksia sekä vahvistaa huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta unionin alueella. Aiheellinen on myös valtioneuvoston huomio tarpeesta vahvistaa lääketeollisuuden kilpailukyvyn edellytyksiä Euroopassa. Valiokunta viittaa saamaansa asiantuntijalausuntoon, jonka mukaan puolet lääketeollisuuden investoinneista tulee

tutkimuksesta. Lääketeollisuuden yritykset investoivat innovaatiomyönteisille markkina-alueille ja maihin, joissa tutkimuksessa kehitetyt hoidot otetaan nopeasti käyttöön. Vahva tutkimus tuo yleensä investointeja myös tuotantoon.

Menettelyjen yksinkertaistaminen

Komission ehdotuksen tavoitteena on myös vähentää rahoituksen hakemiseen liittyvää byrokratiaa ja keventää rahoitusta koskevia raportointimenettelyjä. Talousvaliokunta pitää valtioneuvoston tavoin menettelyjen yksinkertaistamista kannatettavana erityisesti pk-yritysten rahoituksen saatavuuden ja hallinnollisen taakan keventämisen näkökulmasta.

EU Tech Frontrunners -instrumentti

Kilpailukykyrahastoa koskevassa ehdotuksessa pyritään myös kannustamaan ja vahvistamaan suurten teknologiayritysten ympärille rakentuvia ekosysteemejä, jotka nähdään vaikuttavana tapana monipuolistaa eurooppalaisia markkinoita ja nopeuttaa uusien teknologioiden markkinoille pääsyä ja kaupallistamista. Tätä tarkoitusta varten komissio ehdottaa uutta EU Tech Frontrunners -instrumenttia, joka perustuu suomalaiseen veturimalliin. Talousvaliokunta pitää komission ehdotusta erittäin kannatettavana. Ehdotettu malli avaa pk-yrityksille, startup-yrityksille ja kasvuyrityksille mahdollisuuksia toimia osana suurempaa ekosysteemiä ja saada toiminnalleen rahoitusta kilpailukykyrahastosta. Valiokunta katsoo, että Suomen kannassa tulisi tuoda esiin myönteinen suhtautuminen EU Tech Frontrunners -instrumenttiin ja sen mahdollisuuksiin.

Puolustus ja avaruus

Euroopan teollisuuspoliittisten tavoitteiden ohella kilpailukykyrahaston keskeisenä tavoitteena on Euroopan puolustuskyvyn vahvistaminen. Ehdotus yhdistää puolustuksen ja avaruuden rahoituksen samaan politiikkaikkunaan, jonka rahoitusosuus on kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoista suurin. Valiokunta toteaa, että panostukset puolustus- turvallisuus- ja avaruusinvestointeihin ovat nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa välttämättömiä. Myös kaksikäyttöisyys on asetusehdotuksessa vahvasti esillä.

Kilpailukykyrahastosta rahoitettaisiin erityisesti projekteja, jotka pyrkivät vahvistamaan Euroopan puolustusteollista ja teknologista pohjaa. Kilpailukykyrahaston puolustusteolliset toimet sisältäisivät Euroopan puolustusteollisen ohjelman (EDIP) tuotantoon, yhteishankintoihin ja suuren kokoluokan yhteisiin hankkeisiin sekä Euroopan puolustusrahaston (EDF) tutkimus- ja kehittämistoimiin suunnatun rahoituksen. Uusia rahoitettavia toimia olisivat puolustusteollisuuteen liittyvä komponenttituotanto sekä suorituskykyjen elinkaaren hallinta ja ylläpito. Lisäksi teollisuusrahoituksen piiriin on tuotu sotilaallisen liikkuvuuden mahdollistavien resurssien rahoittaminen.

Nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen avaruusohjelma keskittyy pääosin siviili- ja kaksikäyttöön tarkoitettujen järjestelmien rahoittamiseen. Kilpailukykyrahastoa koskevassa ehdotuksessa avaruushankkeiden painotusta siirrettäisiin osin puolustusta vahvistavien toimien

suuntaan, ja tavoitteena on kehittää palveluja, jotka vastaavat muuttuneeseen turvallisuustilanteeseen ja palvelevat turvallisuuden ja puolustuksen tarpeita.

Talousvaliokunta yhtyy valtioneuvoston näkemykseen, jonka mukaan kilpailukykyrahaston yhtenä keskeisenä tavoitteena tulee olla Euroopan puolustuskyvyn vahvistaminen. Samoin valiokunta kannattaa valtioneuvoston tavoin avaruuteen liittyvien kyvykkyyksien kokoamista samaan politiikkaikkunaan resilienssin, turvallisuuden ja puolustuksen kehittämisen kanssa. Valiokunnan näkemyksen mukaan tämä mahdollistaa aiempaa paremmin pitkäjänteisemmät ja ennakoitavammat toimet Euroopan puolustuskyvyn kehittämiseksi. Suomen tulee edistää toimia, jotka vahvistavat puolustusrahoituksen pitkäjänteisyyttä ja johdonmukaisuutta koko monivuotisen rahoituskehyksen keston ajan.

EU:n rahoitusvälineillä tulee voida kannustaa kaksikäyttöteknologiaa kehittävien yritys- ja tutkimustoimijoiden osallistumista tutkimus- ja tuotekehitysprojekteihin. Kaksikäyttöratkaisut ovat keskeisiä EU:n puolustusvalmiuksien tukemiseksi, ja alun perin siviiliteknologioiden kehittämiseen keskittyneet yritykset voivat tuoda innovaatioita ja uudenlaista ketteryyttä perinteiseen puolustusteknologioiden kehittämiseen. Talousvaliokunta pitää erityisen tärkeänä, että myös pk-yritykset sekä startup- ja kasvuyritykset voivat hyödyntää kilpailukykyrahastoa puolustusteollisuutta ja kaksikäyttöteknologioiden kehittämistä koskevissa hankkeissa.

Valiokunta viittaa saamiinsa asiantuntijalausuntoihin ja toteaa, että puolustusalan markkinat ovat Euroopassa hyvin protektionistiset, mikä haittaa pitkällä aikavälillä jäsenmaiden puolustusjärjestelmien yhteentoimivuutta ja vaihtokelpoisuutta. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että Suomi tekee vahvaa vaikuttamistyötä eri foorumeilla puolustusmarkkinoiden avaamiseksi ja puolustusalan sisämarkkinoiden vahvistamiseksi. Puolustushankintoja koskee vaatimus, jonka mukaan 65 prosenttia tuotteen sisällöstä on oltava lähtöisin EU:sta. Valiokunta pitää tärkeänä huolehtia siitä, että tämän vaatimuksen mittaamista koskevat yhdenmukaiset ja läpinäkyvät arviointikriteerit.

Talousvaliokunta korostaa, että myös puolustusteollisuutta koskevan rahoituksen osalta jatkoneuvotteluissa tulee varmistaa, että rahoituksen saamisen arviointikriteerit perustuvat laatuun ja avoimeen kilpailuun. Euroopan puolustuskyvyn vahvistamisen näkökulmasta on välttämätöntä, että puolustusteknologioiden rahoituksessa tavoitellaan suorituskyvyn huipputasoa ja että rahoituksen saajiksi valitaan parhaat ja kehittyneimmät teknologiat. Tämä hyödyttäisi myös suomalaisia toimijoita, koska Suomessa on vahvuuksia lähes kaikissa sellaisissa kilpailukykyrahaston rahoituksen piiriin kuuluvissa murrosteknologioissa, joita voidaan hyödyntää puolustus- ja avaruusteollisuuden tarpeisiin.

Lopuksi

Talousvaliokunta toteaa, että EU:n tulevaa rahoituskehystä koskevan komission ehdotuksen painotukset kilpailukyvyn ja puolustuksen vahvistamiseksi vastaavat erittäin hyvin Suomen tavoitteita. Valiokunta korostaakin, että Suomen tulee aktiivisesti pyrkiä huolehtimaan siitä, että komission ehdotuksen tavoitteet toteutetaan laatuun ja avoimeen kilpailuun perustuvin keinoin ja että rahoitus jakautuu eri politiikkaikkunoihin ja politiikkaikkunoiden sisällä tavalla, joka edistää optimaalisesti EU:n kilpailukykyä ja talouden tuottavuutta. Lisäksi kansallisin keinoin pitää

kyetä varmistamaan, että Suomi hyödyntää tulevan rahoituskehyksen tarjoamat mahdollisuudet täysimääräisesti.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Talousvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 3.3.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Vilhelm Junnila ps
varapuheenjohtaja Pauli Aalto-Setälä kok
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Kaisa Garedew ps
jäsen Timo Harakka sd
jäsen Antti Kangas ps
jäsen Hilkka Kemppi kesk
jäsen Miapetra Kumpula-Natri sd
jäsen Timo Mehtälä kesk
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Oras Tynkkynen vihr
jäsen Heikki Vestman kok
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Johanna Rihto-Kekkonen